

Số: 09/2023/QĐST-VDS

G, ngày 22 tháng 9 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người
có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN G, TỈNH BẮC NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Vũ Thị Minh Nguyệt

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Chí Quân – Thư ký

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện G tham gia phiên họp:
Bà Vũ Thị Huyền - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 9 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện G, tỉnh Bắc Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 50/2023/TLST-VDS ngày 08 tháng 6 năm 2023, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 08/2023/QĐST-VDS, ngày 14 tháng 9 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Đặng Thị T, sinh năm 1963; HKTT: Thôn X, xã B, huyện G, tỉnh Bắc Ninh. Có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị Đinh Thị H, sinh năm 2002; HKTT: Thôn X, xã B, huyện G, tỉnh Bắc Ninh. Vắng mặt.

Người giám hộ cho chị Đinh Thị H là bà Đặng Thị T, sinh năm 1963; HKTT: Thôn X, xã B, huyện G, tỉnh Bắc Ninh. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 17/5/2023 và biên bản lấy lời khai, bà Đặng Thị T trình bày:

Đinh Thị H là con gái ruột của bà. Bà sinh được 09 người con. H là con thứ 8 trong gia đình. Ngay từ khi sinh ra cháu H đã có biểu hiện khác với những đứa trẻ khác là cháu khó thở, không bú được, bụng trướng. H được 5 ngày tuổi thì gia đình đã phải đưa đi bệnh viện điều trị. Bác sĩ nói H bị bệnh liên quan đến não. H được điều trị tại bệnh viện Nhi Trung ương từ nhỏ. Những đứa trẻ khác 1 tuổi biết đi, nhưng H 5 tuổi mới biết đi. Khoảng lên 10 tuổi thì H đỡ đi viện hơn. Gia đình thường đưa H đi điều trị tại bệnh viện tâm thần ở Bắc Ninh. Tuy nhiên, H không được đi học vì tay chân không linh hoạt, không biết cầm bút để viết. H biết nói

nhưng không thành câu mà chỉ ê a. Năm 2009, gia đình đưa H đến trung tâm cứu trợ trẻ tàn tật để được chăm sóc, điều trị. Năm 2010, gia đình mang H đi gửi ở nhà tình thương Hương La đến nay. Các nơi mà gia đình gửi H đến đều có bác sĩ, y tá chăm sóc nhưng H không tiến bộ được. Hiện nay H không nhận thức được bất kỳ vấn đề gì về thế giới xung quanh. H không tự chăm sóc được bản thân mình từ việc nhỏ nhất là vệ sinh cá nhân như không tự tắm được, không tự đánh răng, rửa mặt được, không biết cầm chổi quét nhà, không phân biệt được các con vật trong nhà nuôi, không nhận biết được người thân trừ mẹ và em trai. Mọi việc liên quan đến H đều do bà và người thân trong gia đình giúp đỡ như bón cho ăn, vệ sinh cá nhân giúp....

Bà đề nghị Tòa án nhân dân huyện G tuyên bố Đinh Thị H là người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự. Ngày 28/6/2023, bà thay đổi yêu cầu đề nghị tòa án nhân dân huyện G, tỉnh Bắc Ninh tuyên bố Đinh Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời bà đề nghị được là người giám hộ cho H để thay H thực hiện các giao dịch dân sự và đại diện cho H trước pháp luật khi cần thiết. Bà đề nghị tòa án chấp nhận những yêu cầu của mình.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc thụ lý, giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, thư ký phiên họp cũng như việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu là đúng quy định của pháp luật.

Về nội dung:

Áp dụng điều 22, 46, 47, 53, 54, 57 Bộ luật dân sự năm 2015;

Áp dụng các điều 27, 35, 39, 149, 366, 367, 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Áp dụng Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án;

- Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Đặng Thị T.
- Đề nghị tuyên bố chị Đinh Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự.
- Chỉ định bà Đặng Thị T là người giám hộ của chị Đinh Thị H.
- Lệ phí: Bà Đặng Thị T phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện G nhận định:

[1] Thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Bà Đặng Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Đinh Thị H là người bị mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án. Chị Đinh Thị H có nơi cư trú tại thôn X, xã B, huyện G, tỉnh Bắc Ninh. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng Dân sự, Tòa án nhân dân huyện G, tỉnh Bắc Ninh thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền.

[2] Yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Chị Đinh Thị H là con thứ 8 trong gia đình 9 người con của bà Đặng Thị T. Từ khi sinh ra đã có những biểu hiện phát triển không tốt như những đứa trẻ khác. 5 ngày tuổi chị H được bác sĩ kết luận bệnh liên quan đến não. Chị H lớn lên về thể chất nhưng não không phát triển. 5 tuổi chị H biết đi, chị H không biết nói thành câu, chữ rõ ràng mà chỉ ê a. Năm 2009, chị H được chăm sóc, điều trị tại Trung tâm cứu trợ trẻ em tàn tật Thuận Thành với tình trạng bệnh tâm đần bẩm sinh. Năm 2013, chị H được cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật: Tâm thần và được hưởng trợ cấp xã hội của người thuộc đối tượng khuyết tật trí tuệ. Hiện mọi sinh hoạt của chị H phải dựa vào người thân trong gia đình hoặc tổ chức chăm sóc. Do vậy, ngày 17/5/2023, bà T yêu cầu tòa án tuyên bố chị H hạn chế năng lực hành vi dân sự. Ngày 28/6/2023, bà T thay đổi yêu cầu, đề nghị tòa án tuyên bố chị H là người bị mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà là người giám hộ cho chị H.

Ngày 28/6/2023, Tòa án nhân dân huyện G đã ra Quyết định trưng cầu Viện pháp y tâm thần Trung ương giám định khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của chị Đinh Thị H

Ngày 11/9/2023, Viện pháp y tâm thần Trung ương thăm khám, giám định thấy: Đối tượng tỉnh, tiếp xúc chậm, có bộ mặt Down, năng lực định hướng bản thân còn, năng lực định hướng không gian, thời gian rối loạn. Cảm xúc vô cảm. Tri giác đơn giản kém, nhận biết các đồ vật hàng ngày kém, không có ảo tưởng, ảo giác. Tư duy chậm, nói ngọng không rõ từ, chỉ nói được vài từ đơn giản, không nói được thành câu có nghĩa, không có hoang tưởng, ám ảnh, định kiến. Trí nhớ, trí tuệ không biết đọc, viết, tính toán, không có khả năng thông hiểu và sử dụng ngôn ngữ; Chú ý mất tập trung; Hành vi tác phong chậm chạp, thụ động, đối tượng không biết làm bất kỳ việc gì kể cả vệ sinh cá nhân hàng ngày phải có người chăm sóc phục vụ.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 211/KLGD, ngày 11/9/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đã kết luận:

“Tại thời điểm giám định đối tượng Đinh Thị H bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72.

Đối tượng mất khả năng nhận thức, điều khiển hành vi”.

Căn cứ kết luận giám định, bà Đặng Thị T vẫn giữ nguyên yêu cầu đề nghị tuyên bố chị Đinh Thị H là người bị mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị bà là mẹ đẻ là người giám hộ cho chị H. Theo quy định tại khoản 3 điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015 thì chị H đã trên 18 tuổi nhưng không có chồng, con, bà Đặng Thị T là người giám hộ đương nhiên của chị H. Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp bà vẫn giữ nguyên đề nghị nêu trên. Do vậy, yêu cầu của bà Đặng Thị T là có căn cứ cần chấp nhận.

Tại phiên họp, kiểm sát viên đề xuất điều luật áp dụng và hướng giải quyết chấp nhận yêu cầu của đương sự là có căn cứ.

Về lệ phí sơ thẩm: Bà Đặng Thị T phải chịu lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật

Về chi phí giám định: Bà T đã nộp đủ.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điều 22, 46, 47, 53, 54, 57 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ vào các điều 27, 35, 39, 149, 366, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Đặng Thị T.

2. Tuyên bố chị Đinh Thị H, sinh năm 2002; trú tại: Thôn X, xã B, huyện G, tỉnh Bắc Ninh là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Chỉ định bà Đặng Thị T, sinh năm 1963; trú tại: Thôn X, xã B, huyện G, tỉnh Bắc Ninh là người giám hộ của chị Đinh Thị H.

4. Bà Đặng Thị T thực hiện nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại điều 57 Bộ luật dân sự năm 2015.

5. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Đặng Thị T phải chịu 300.000đ lệ phí giải quyết việc sơ thẩm. Được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000đ tại biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí số 0007191 ngày 08/6/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện G, tỉnh Bắc Ninh.

Bà T phải chịu 4.333.750đ tiền chi phí giám định. (Xác nhận bà T đã nộp đủ).

6. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật

Viện Kiểm sát nhân dân huyện G có quyền kháng nghị Quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Ninh có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- Tòa án, VKS tỉnh Bắc Ninh;
- VKS và THADS huyện G;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu hồ sơ, Văn phòng.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

(đã ký)

Vũ Thị Minh Nguyệt